

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 649/2023-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Dudíša (sudca spravodajca) a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného JUDr. Milošom Kaščákom, advokátom, Kalinčiakova 10, Vranov nad Topľou, proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Tpo/24/2023 z 20. októbra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. novembra 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie, prikázať súdu prepustiť ho ihneď z väzby na slobodu a priznať mu náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a predložených príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené trestné stíhanie, pretože sa mal dopustiť konania opísaného v troch uzneseniach o vznesení obvinenia (spolu 12 skutkov), kvalifikovaného v zásade ako pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona. Uznesením sudcu pre prípravné konanie z 27. marca 2023 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 5Tpo/6/2023 z 5. apríla 2023 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Väzba sťažovateľa začala plynúť 23. marca 2023 od momentu jeho zadržania.

3. Sudca pre prípravné konanie Okresného súdu Poprad (ďalej len „okresný súd“) uznesením sp. zn. 4Tp/15/2023 z 2. októbra 2023 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, neprijal jeho písomný sľub, zamietol návrh

na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka a predĺžil lehotu väzby sťažovateľa v prípravnom konaní o 5 mesiacov, t. j. do 23. marca 2024. Krajský súd napadnutým uznesením zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Základná lehota väzby sťažovateľovi uplynula 23. októbra 2023 o 8.55 h a od 8.56 h je vo väzbe nezákonne. Do skončenia základnej lehoty väzby mu nebolo doručené napadnuté uznesenie, obhajca 30. októbra 2023 podal návrh na vydanie príkazu podľa § 79 ods. 1 Trestného poriadku na okamžité prepustenie z väzby, súdy naň ale nereagovali. Bolo povinnosťou odvolacieho súdu nielen rozhodnúť v lehote podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku, ale v tejto lehote aj doručiť sťažovateľovi rozhodnutie, pretože nebol pri jeho vyhlásení prítomný. Odvolací súd síce rozhodol 20. októbra 2023, ale rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené až 15. novembra 2023 a jeho obhajcovi 16. novembra 2023, čo je možné považovať za sťažovateľom nezavinený prieťah v konaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu ústavný súd uvádza, že ustanovenie tohto článku dohovoru je z vecného hľadiska (*ratione materiae*) v trestných veciach aplikovateľné v zásade na rozhodovanie vo veci samej (rozhodovanie o vine a treste, t. j. o trestnom obvinení) a nevzťahuje sa v plnom rozsahu na rozhodovanie o väzbe, pre ktoré platí špeciálna, z hľadiska väčšiny procesných záruk poskytnutých osobe nachádzajúcej sa vo väzbe prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na osobnú slobodu a bezpečnosť (m. m. napr. I. ÚS 256/07). V tejto časti je preto sťažnosť zjavne neopodstatnená [§ 56 ods. 1 písm. g) zákona o ústavnom súde].

7. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta v značnej miere postup krajského súdu, teda nie výrok či obsah samotného napadnutého uznesenia. Sťažovateľ považuje za porušenie svojich práv prieťahy spočívajúce v oneskorenom doručení napadnutého uznesenia (resp. jeho nedoručenie pred uplynutím lehoty základnej väzby), resp. nevydanie príkazu na jeho prepustenie z väzby na slobodu. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že petit ústavnej sťažnosti nie je v súlade s jej odôvodnením. Ide o nedostatok petitu, ktorý by bolo možné odstrániť výzvou, ale v okolnostiach veci to ústavný súd nepovažuje za potrebné, pretože aj bez toho posúdil sťažnosť smerujúcu proti postupu krajského súdu za zjavne neopodstatnenú.

III.1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom krajského súdu v súvislosti s požiadavkou na urýchlené rozhodnutie:

8. K namietanému porušeniu označených práv postupom krajského súdu malo podľa sťažovateľa dôjsť priet'ahom pri vyhotovovaní napadnutého uznesenia, resp. jeho doručením sťažovateľovi po uplynutí základnej lehoty väzby.

9. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (*mutatis mutandis* I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

10. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu právo na osobnú slobodu je garantované čl. 17 ods. 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného iniciovať konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje s právami vyplývajúcimi z čl. 5 ods. 4 dohovoru (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08).

11. Súdne preskúmanie zákonnosti pozbavenia osobnej slobody kladie nároky (okrem iného) na rýchlosť tohto preskúmania. Rovnako to platí aj v prípade osobitného typu väzobného konania, ktorého predmetom je preskúmanie žiadosti o prepustenie z väzby. Ústavný súd už v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou, v rámci ktorej sa zaoberal požiadavkou urýchlenosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby z hľadiska čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a tiež z hľadiska čl. 5 ods. 4 dohovoru, uviedol, že jednotlivé lehoty sa z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenosti posudzujú podľa všetkých okolností prípadu. V zásade však požiadavke neodkladnosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, resp. čl. 5 ods. 4 dohovoru nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla zodpovedá lehota konania nepresahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca [III. ÚS 255/03, tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) *Bezicheri proti Taliansku* z 25. 10. 1989, sťažnosť č. 11400/85].

12. Ústavný súd je podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak. Z odôvodnenia ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta obdobie od vydania rozhodnutia (napadnutého uznesenia) do jeho doručenia sťažovateľovi, resp. jeho obhajcovi ako priet'ah.

13. Sťažovateľ bližšie neodôvodnil jednotlivé kritériá zohľadňované pri posudzovaní rýchlosti rozhodovania o väzbe. Tie však vychádzajú z posudzovania primeranosti dĺžky konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (predmet konania, význam veci, správanie účastníkov, postup súdu), posudzovanie požiadavky primeranosti je však podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru striktnnejšie.

14. Z hľadiska právnej kvalifikácie sa vec nevyznačuje zložitou, sťažovateľ je stíhaný pre skutky kvalifikované ako trestný čin podvodu v kvalifikovanej skutkovej podstate (obzvlášť závažný zločin), ide v zásade o štandardnú agendu všeobecných súdov. Zo súdneho spisu vyplýva, že vec vykazuje prvky skutkovej zložitosti, pretože trestné stíhanie je vedené pre 12 skutkov, čo sa prejavilo na väčšom počte listinných dôkazov, spis má viac ako 2500 strán (9 zväzkov). Keďže ide o rozhodovanie o osobnej slobode sťažovateľa, význam požiadavky na urýchlenosť rozhodovania je samozrejímavý. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa, ústavný súd zo spisu nezistil, že by sťažovateľ dal dôvod na predĺženie obdobia vyhotovovania napadnutého uznesenia. V predmetnom období došlo k zmene obhajcu sťažovateľa, čo sťažovateľ súdu oznámil, na čo však krajský súd zareagoval.

15. K postupu krajského súdu pre úplnosť ústavný súd dodáva, že krajský súd vydal napadnuté uznesenie 20. októbra 2023. Sudca spravodajca požiadal 3. novembra 2023 predsedníčku krajského súdu o predĺženie lehoty na vyhotovenie rozhodnutia do 10. novembra 2023 z dôvodu pracovnej vyťaženia a zvýšeného nápadu vecí v októbri 2023 a súčasne z dôvodu obťažnosti vecí z hľadiska prieskumu po obsahovej stránke pri počte približne 2500 strán (9 zväzkov). Sťažovateľ bol o predĺžení lehoty do 10. novembra 2023 upovedomený listom z 8. novembra 2023 doručeným mu 9. novembra 2023. Súdnej kancelárii bol spis predložený 10. novembra 2023 s úpravou na doručenie napadnutého uznesenia, ktorá bola realizovaná 14. novembra 2023. Napadnuté uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 15. novembra 2023, jeho obhajcovi 16. novembra 2023. Krajský súd doručil spis okresnému súdu 15. novembra 2023.

16. Od vydania napadnutého uznesenia do jeho doručenia sťažovateľovi a jeho obhajcovi tak uplynulo 27, resp. 28 dní. Takýto časový úsek rozhodovania krajského súdu z hľadiska záruk poskytovaných čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, považuje ústavný súd v konkrétnych okolnostiach prípadu sťažovateľa za akceptovateľný. Tento záver je platný navyše s prihliadnutím na skutočnosť, že požiadavka urýchlenosti je menej prísna, pokiaľ ide o konanie pred odvolacím, resp. sťažnostným súdom (rozsudok ESLP vo veci Abdulkhanov proti Rusku z 2. 10. 2012, sťažnosť č. 14743/11, bod 198).

17. Sťažovateľove námietky vychádzajú z predpokladu, že nedoručenie rozhodnutia o predĺžení väzby v lehote základnej väzby obvinenému (hoci by aj bolo rozhodnutie vydané pred uplynutím lehoty základnej) je *ipso facto* porušením zákona, ústavy a dohovoru.

18. Sťažovateľ zamieňa počítanie lehôt väzby vyplývajúce z Trestného poriadku (konkrétne lehoty na rozhodnutie nadriadeného súdu o sťažnosti proti rozhodnutiu sudcu pre prípravné konanie o návrhu na predĺženie lehoty väzby podľa § 76 ods. 3) s počítaním lehôt vo väzobných veciach uplatňovaným ESLP pri výklade čl. 5 dohovoru.

19. Sťažovateľom odkazované ustanovenie § 76 ods. 3 Trestného poriadku v spojení s § 192 ods. 4 Trestného poriadku navyše obsahuje príkaz pre nadriadený súd, aby rozhodol do uplynutia lehoty väzby, a nie aby aj svoje rozhodnutie do uplynutia tejto lehoty doručil obvinenému. Nedodržanie lehoty na rozhodnutie (vo význame vydania a vyhlásenia rozhodnutia) má za následok nevyhnutnosť prepustenia obvineného z väzby na slobodu. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nezistil v okolnostiach veci nesúlad postupu krajského súdu so znením zákona ani s relevantnými článkami ústavy a dohovoru, ktoré na zákon odkazujú. Je pravda, že z hľadiska právnej istoty by malo byť obdobie medzi vyhlásením rozhodnutia o predĺžení lehoty väzby a jeho doručením obvinenému čo najkratšie, okolnosti však podľa názoru ústavného súdu nesvedčia o potrebe

prísnejšieho posúdenia vzniknutého obdobia a vyvodenia záveru o porušení označených práv. Aplikácia zákonnej úpravy rozhodovania o väzbe preto v prípade sťažovateľa bola ústavne súladná a ústavný súd nezistil dôvod zasiahnuť vyslovením porušenia označených práv.

20. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

21. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Prijatie veci na ďalšie konanie nedáva vyhliadku na rozhodnutie o porušení jeho označených práv postupom krajského súdu ani napadnutým uznesením.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu